

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1988/2514

นายทองดี สัมแก้วโจทก์ นายจำลอง สรรบัวจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 5, ป.อ. มาตรา 276, ป.อ. มาตรา 284, ป.อ. มาตรา 318, ป.พ.พ. มาตรา 1526, ป.พ.พ. มาตรา 1538

ย่อ / หลักกฎหมาย

บิดาผู้เยาว์ซึ่งอยู่กินเป็นสามีภริยากับมารดาผู้เยาว์ภายหลังวันให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยมิได้จดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมาย และได้จดทะเบียนว่าผู้เยาว์เป็นบุตร หรือศาลได้พิพากษาว่าเป็นบุตร ย่อมไม่มีอำนาจฟ้องแทนผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้เยาว์ในฐานะผู้แทนโดยชอบธรรมได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5(1) และปัญหาอำนาจฟ้องในกรณีนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ซึ่งศาลหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ แม้จำเลยจะมีได้ต่อสู้ในข้อนี้ไว้โจทก์ฟ้องคดีในฐานะบิดาผู้แทนโดยชอบธรรมของนางสาวล้นจีผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้เยาว์ กล่าวหาจำเลยในข้อหาฐานพรากนางสาวล้นจีซึ่งมีอายุกว่า 13 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปีไปจากโจทก์และนางเสงี่ยมผู้เป็นบิดามารดาและในข้อหาฐานพาไปเพื่อการอนาจารและข้อหาฐานกระทำชำเราผู้เสียหายดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276, 284, 318 จำเลยให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า ฟ้องโจทก์ในข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276 และ 284 ขาดอายุความ และข้อเท็จจริงในทางพิจารณาไม่เป็นความผิดตามมาตรา 318 พิจารณายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาเฉพาะในปัญหาข้อกฎหมายว่าการกระทำของจำเลยจะเป็นความผิดฐานพรากผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 318 หรือไม่ศาลฎีกาหยิบยกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการฟ้องคดีแทนผู้เสียหายของโจทก์ผู้เป็นบิดาขึ้นพิจารณา ซึ่งได้ความว่านายทองดีโจทก์อยู่กินเป็นสามีภริยากับนางเสงี่ยมมารดาผู้เสียหายมาเป็นเวลา 20 ปีเศษ โดยมีได้จดทะเบียนสมรส ซึ่งเป็นเวลาภายหลังวันให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเกิดบุตรด้วยกันระหว่างอยู่กินคือ นางสาวล้นจีซึ่งมีอายุ 14 ปีขณะยื่นฟ้องไม่ปรากฏว่านายทองดีได้จดทะเบียนว่านางสาวล้นจีเป็นบุตรหรือศาลได้พิพากษาเป็นบุตรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คำพิพากษา

มาตรา 1526 ขณะยื่นฟ้องนางสาวล้นจีจึงมิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของนายทองดีซึ่งจะมีอำนาจฟ้องแทนได้ในฐานะผู้แทนโดยชอบธรรม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5(1) ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1538(5) อำนาจปกครองในกรณีเช่นนี้ย่อมตกอยู่แก่มารดา และอำนาจฟ้องเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้คู่ความไม่อ้าง ศาลก็มีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ เมื่อนายทองดีไม่มีอำนาจฟ้องแทนผู้เสียหาย คดีจึงไม่มีความจำเป็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาโจทก์ต่อไปพิพากษายืนในผลที่ให้ยกฟ้องโจทก์

องค์คณะ

สนับ คัมภีรยส · ชลอ บุปผเวส · เฉลิม กรพุกกะณะ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://thaideka.online/deka/1988/2514>